

Dzień dobry! kl.Im

Temat: Rzeźbotwórcza działalność rzek.

Wymagania programowe:

Uczeń zna procesy charakterystyczne dla rzeźbotwórczej działalności rzek.

Zna formy rzeźby jakie powstają w wyniku tej działalności.

Zna typy ujść rzecznych.

Do tej lekcji przygotujcie zeszyt, podręcznik (str.126), atlas świata i materiały z e-
podręcznika

<https://epodreczniki.pl/a/jak-rzeki-i-morza-przekształcaja-powierzchnie-ziemi/DfyD3iGk7>

Z e- podręcznika wykorzystaj materiał dotyczący:

- a) Niszczącej, transportującej i budującej działalności rzek.
- b) Odcinki biegu rzeki i ich charakterystyka.
- c) Typy ujść rzecznych.

1. Na podstawie dostępnych materiałów wyjaśnij na czym polega erozja, transport i akumulacja rzeki.

Bieg rzeki dzielimy na górny, środkowy i dolny.

Sprawdź jaki rodzaj erozji dominuje w biegu górnym rzeki i podaj przykład formy charakterystycznej dla tego odcinka rzeki.

2. W środkowym biegu rzeki dominuje erozja boczna.

Wyjaśnij na czym polega proces erozji bocznej (podręcznik str. 127), podaj przykład form rzeźby, które tworzą się w związku z tym procesem.

3. Jak proces rzeźbotwórczy dominuje w dolnym biegu rzeki?

4. Wymień rodzaje ujść rzecznych. Na podstawie atlasu wypisz do zeszytu po 5 przykładów rzek, które tworzą delty i estuaria.

5. Wyjaśnij dlaczego niektóre rzeki tworzą ujścia deltowe a inne ujścia lejkowate.

Zadania do wykonania:

1. Napisz w wyniku jakich procesów rzeźbotwórczych powstały następujące formy rzeźby;

- a) meander
- b) delta rzeki
- c) dolina v- kształtna
- d) starorzecze

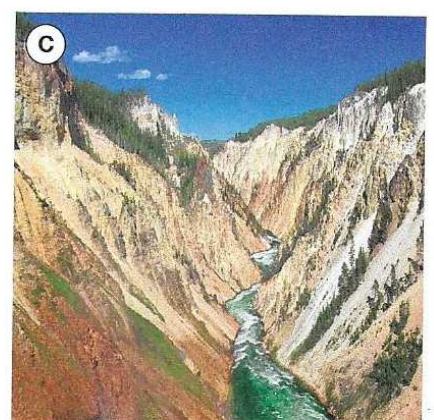
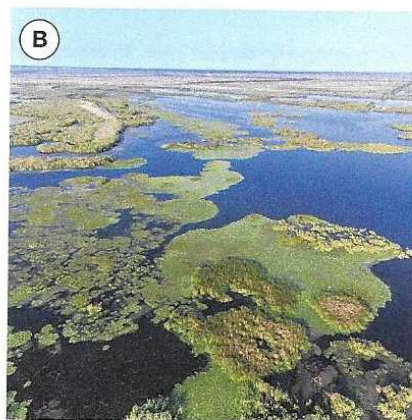
2. Wyjaśnij w jakich warunkach rzeki tworzą delty a w jakich estuaria.

3. Wypełnij przesłaną poniżej kartę pracy.

Rozwiązania zadań 1,2,3 prześlij do sprawdzenia do 08. 05

Zadanie 1.

Na fotografiach zostały przedstawione poszczególne odcinki (biegi), które wyróżnia się na rzece.

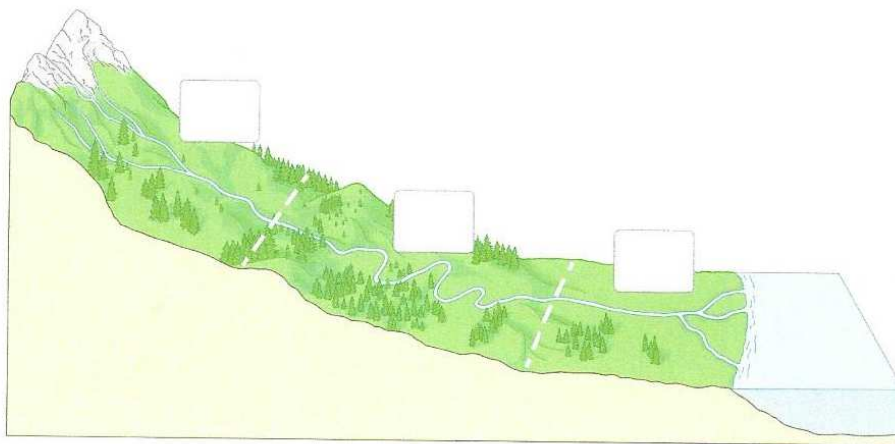
a) Zapisz nazwy biegów przedstawionych na poszczególnych fotografiach.

A. _____

B. _____

C. _____

b) Wpisz w odpowiednich miejscach na ilustracji litery odpowiadające poszczególnym biegom rzeki.

Zadanie 2.

Oceń, czy poniższe informacje są zgodne z prawdą. Zaznacz literę P, jeśli informacja jest prawdziwa, lub literę F – jeśli jest fałszywa.

1.	Tylko największe rzeki rzeźbią podłoże, po którym płyną.	P	F
2.	Akumulacja to działalność rzeki polegająca na osadzeniu materiału skalnego.	P	F
3.	Źródło jest miejscem, w którym wody podziemne wypływają na powierzchnię ziemi.	P	F
4.	W efekcie erozji wgłębnej może powstać dolina U-kształtna.	P	F

Zadanie 3.

Zaznacz w każdym wierszu tabeli literę oznaczającą bieg rzeki, którego dotyczy podana informacja.

A. Bieg górny.

B. Bieg środkowy.

C. Bieg dolny.

Lp.	Informacja	Bieg rzeki		
1.	Przeważającym procesem jest erozja boczna.	A	B	C
2.	Rzeka płynie tam najwolniej.	A	B	C
3.	Występują duże różnice wysokości.	A	B	C
4.	Dolina rzeczna ma kształt litery V.	A	B	C
5.	Powstają meandry.	A	B	C
6.	Jednym z dominujących procesów jest erozja wsteczna.	A	B	C
7.	Powstają starorzecza.	A	B	C
8.	Początkiem tego odcinka jest źródło.	A	B	C
9.	Dominuje akumulacja materiału skalnego.	A	B	C

Zadanie 4.

Podpisz typy ujść rzecznych, które zostały przedstawione na fotografiach.

Zadanie 5.

Uzupełnij tabelę. Przyporządkuj wymienione rzeki odpowiednim kategoriom.

Garonna, Huang He, Missisipi, Nil, Parana, Tamiza, Wisła, Wołga

Skorzystaj z podręcznika s. 130

Rzeki mające ujścia deltowe	Rzeki mające ujścia lejkowate